

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Hany Ptáčkové v právní věci žalobkyně: **M.P.**, bytem ■■■, právně zastoupena Mgr. Lukášem Votrubou, advokátem se sídlem Moskevská 637/6, Liberec IV - Perštýn, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2015, č. j. 34851/15/5200-1040422-702767,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 15. 10. 2015, č. j. 34851/15/5200-1040422-702767, a rozhodnutí Finančního úřadu pro Liberecký kraj ze dne 19. 6. 2014, č. j. 934287/14/2601-24802-505715, se pro nezákonnost zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 15 342 Kč, k rukám Mgr. Lukáše Votruby, advokáta se sídlem Moskevská 637/6, Liberec IV - Perštýn, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Žaloba

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Liberecký kraj (dále též „správce daně“) ze dne 19. 6. 2014, č. j. 934287/14/2601-24802-505715. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyni doměřena daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2011 podle pomůcek ve výši 102 765 Kč a současně jí byla uložena zákonná povinnost uhradit penále z doměřené daně.

Žalobkyně především namítala, že napadené rozhodnutí považuje za nicotné, neboť před vydáním prvostupňového rozhodnutí ze dne 19. 6. 2014 bylo ve stejné věci správcem daně dne 9. 7. 2013 vydáno rozhodnutí č. j. 872803/132/2601-24802-505715, o kterém se žalobkyně dozvěděla dne 21. 12. 2015. Žalobkyně má za to, že prvostupňové rozhodnutí správce daně ze dne 19. 6. 2014 bylo duplicitním rozhodnutím, kterým správce daně rozhodl podruhé o téže věci (o dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2011). Dle žalobkyně se správce daně ani žalovaný s existencí rozhodnutí ze dne 9. 7. 2013 v řízení nijak nevypořádali.

Žalobkyně požadovala vyslovení nicotnosti napadeného rozhodnutí i jemu předcházejícího rozhodnutí správce daně. Pro případ, že by soud tomuto návrhu nevyhověl, navrhovala zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Požadovala rovněž uhradit náklady soudního řízení.

II. Vyjádření žalovaného

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě konstatoval, že ani napadené rozhodnutí, ani jemu předcházející rozhodnutí správce daně netrpí takovými vadami, které by vyvolávaly jeho nicotnost. Skutečnost, že před doručením prvostupňového rozhodnutí ze dne 19. 5. 2014 bylo správcem daně vyhotoveno a doručováno prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb rozhodnutí ze dne 9. 7. 2013, nemůže být dle žalovaného důvodem pro vyslovení nicotnosti napadeného rozhodnutí. Žalovaný nepopíral, že původně správce daně doručoval písemnosti (výzvy, různá sdělení i dodatečný platební výměr ze dne 9. 7. 2013) žalobkyni prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Dělo se tak za situace, kdy správci daně nebylo známo, že má žalobkyně zřízenou datovou schránku. Z obsahu spisu vyplývá, že od určitého data mělo být žalobkyni doručováno v souladu s § 39 odst. 1 písm. b) daňového řádu elektronicky (tj. do datové schránky). Správce daně proto u písemností, které vyžadují doručení do vlastních rukou, a které předcházely dodatečnému doměření daně, zopakoval požadovaný postup doručování, tj. elektronicky. Rozhodnutí ze dne 9. 7. 2013 bylo sice zcela nepochybně vyhotoveno, bylo mu v systému evidence pošty na finančním úřadě přiděleno č. j., bylo podepsáno, ale dle žalovaného je již sporné, zda bylo ve smyslu daňového řádu vydáno. Byl sice učiněn úkon k jeho doručení, způsob doručení však nebyl zvolen v souladu se zákonem a účinky rozhodnutí vůči příjemci tak nenastaly, rozhodnutí nebylo oznámeno, neboť nebylo doručeno elektronicky. Správce daně vydal a řádně doručil do datové schránky až rozhodnutí ze dne 19. 5. 2014, přičemž jeho vydání a doručení předcházel postup dle § 85 až § 88 daňového řádu, zejména provedené úkony k zahájení daňové kontroly. Pokud rozhodnutí ze dne 9. 7. 2013 nebylo doručeno, nemohlo dle žalovaného nabýt právní moci a není zde tedy překážka věci pravomocně rozhodnuté.

Žalovaný dále vysvětloval, že žalobkyně měla zřízenou datovou schránku typu „FO - občan“ - typ 40 - tj. fyzická osoba nepodnikající. Správce daně postupoval v souladu s pokynem Generálního finančního ředitelství D-7 z roku 2011 a doručoval písemnosti týkající se podnikání žalobkyně nikoliv elektronicky, ale prostřednictvím zásilky doručované poskytovatelem poštovních služeb. V okamžiku, kdy si žalobkyně zřídila datovou schránku typu 40, správci daně žádným způsobem nesdělila, že trvá na tom, aby i písemnosti týkající se

jejího podnikání jí byly doručovány do této datové schránky. Až následně ve stížnostech žalobkyně rozporovala způsob doručování prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb a namítala, že jí bylo doručováno nesprávně, protože má zřízenou datovou schránku.

III. Replika žalobkyně

V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně zdůrazňovala, že správní orgán je vázán svým vydaným rozhodnutím, a to okamžikem jeho vydání. Pojem vydání rozhodnutí je jasně definován v § 101 odst. 2 daňového řádu, který je speciální k úpravě v § 71 odst. 2 správního řádu. Úvahy žalovaného o tom, že nedoručením rozhodnutí žalobkyni nedošlo k vydání rozhodnutí, jsou dle žalobkyně zcela liché, když podstatné je, že správce daně učinil úkony k doručení rozhodnutí. V tomto směru je proto nutné považovat rozhodnutí správce daně ze dne 9. 7. 2013 za vydané a pro správce daně za závazné. Prvostupňové rozhodnutí správce daně ze dne 19. 6. 2014 bylo tak dle žalovaného vydáno v rozporu s § 101 odst. 4 daňového řádu a žalovaný měl sám prohlásit nicotnost tohoto rozhodnutí. Důvody nicotnosti žalobkyně spatřuje v § 105 odst. 2 písm. b) daňového řádu, neboť rozhodnutí je z důvodu právních vad neuskutečnitelné.

IV. Posouzení věci soudem

Soud se nejprve zaměřil na žalobkyní namítanou nicotnost napadeného rozhodnutí i jemu předcházejícího rozhodnutí správce daně. K vadám způsobujícím nicotnost soud přihlíží i bez návrhu (§ 76 odst. 2 s. ř. s.). Podle § 105 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“), lze rozhodnutí vydané správcem daně považovat za nicotné ve třech případech: Pokud jej vydal správce daně, který k jeho vydání nebyl věcně příslušný [písm. a)], nebo trpí-li rozhodnutí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným [písm. b)], nebo je vydáno na základě jiného nicotného rozhodnutí vydaného správcem daně [písm. c)]. V nyní projednávané věci však žádný z těchto případů nenastal. Napadené rozhodnutí vydalo odvolací finanční ředitelství, které je orgánem věcně příslušným k přezkumu rozhodnutí vydaných finančními úřady, a stejně tak prvoinstanční rozhodnutí (dodatečný platební výměr) vydal finanční úřad coby orgán věcně příslušný k výkonu správy daní. Napadené rozhodnutí není vydáno na základě jiného rozhodnutí, které by předtím bylo prohlášeno za nicotné. A konečně napadené rozhodnutí nevykazuje ani vady takové intenzity, jež by je činily zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, pro které by soud musel vyslovit jeho nicotnost.

Soud však souhlasí s žalobkyní v tom, že v rozporu s § 101 odst. 4 daňového řádu bylo rozhodnuto ve stejné věci dvakrát.

Dle § 101 odst. 2 daňového řádu je rozhodnutí vydané okamžikem, kdy byl učiněn úkon k jeho doručení. Okamžik vydání rozhodnutí je důležitým momentem pro vnitřní vázanost rozhodnutí samotným správcem daně, který jej vydal. Od této chvíle sám nesmí s vydaným rozhodnutím nic činit, je jím tedy vázán formálně (procedurálně) a ke změně rozhodnutí by mohlo dojít toliko cestou některého z opravných či dozorčích prostředků. Na tom nic nemění skutečnost, že mezi vydáním rozhodnutí a jeho účinky vůči příjemci

uplyne nějaký čas (zpravidla několik dnů). Takové rozhodnutí je platné, i když ještě není účinné ani pravomocné či vykonatelné (srov. Daňový řád, Komentář, I. díl, autorů Baxa, Dráb, Kaniová, Lavický, Schillerová, Šimek, Žiškova, Walters Kluwer, 2011, str. 602 - 603).

V projednávané věci žalovaný potvrdil, že rozhodnutí ze dne 9. 7. 2013 bylo vyhotoveno, podepsáno a bylo mu v systému evidence pošty na finančním úřadě přiděleno č. j., bylo předáno k poštovní přepravě. Dle soudu tedy není pochyb, že byl učiněn úkon k jeho doručení, bez ohledu na to, zda způsob doručování, který správce daně zvolil, byl správný. Správce daně byl tímto rozhodnutím formálně vázán, a pokud v téže věci rozhodl znovu rozhodnutím ze dne 19. 6. 2014, postupoval v rozporu s § 101 odst. 4 daňového řádu, dle kterého přiznat stejné právo nebo uložit stejnou povinnost lze ze stejného důvodu témuž příjemci rozhodnutí pouze jednou.

Obiter dictum krajský soud považuje za důležité upozornit na skutečnost, že judikatura Nejvyššího správního soudu v minulosti dovodila, že při doručování do datové schránky je stěžejní posouzení role (postavení) adresáta písemnosti v dané věci; správní orgán je tak povinen doručovat pouze do té datové schránky, která odpovídá konkrétní roli osoby ve věci. Do jednotlivých typů datových schránek tudíž lze řádně doručovat pouze dokumenty, které souvisí s činností či postavením držitele dané datové schránky. Nemá-li účastník, resp. jeho zástupce, zřízen typ datové schránky odpovídající povaze doručované písemnosti, bude se mu doručovat tak, jako by neměl datovou schránku zřízenou (viz přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 3. 2017, č. j. 3 As 74/2016 - 47, a v něm citovanou judikaturu).

Vzhledem k výše uvedenému soud již zbylé žalobní námitky neposuzoval. Neprováděl ani důkazy označené žalobkyní v žalobě, protože to pro posouzení důvodnosti žaloby považoval za zcela nadbytečné.

V. Závěr a náklady řízení

Soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. Protože rozhodnutí správce daně ze dne 19. 6. 2014, č. j. 934287/14/2601-24802-505715, trpí stejnou nezákonností, využil soud možnosti dané mu § 78 odst. 3 s. ř. s. a přistoupil rovněž k jeho zrušení. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, který bude v dalším řízení vysloveným právním názorem soudu dle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.

Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně i žalovaný s takovým postupem souhlasili.

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měla úspěch žalobkyně, soud jí proto proti žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložila. Za tyto náklady je nutno považovat uhrazený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč a odměnu zástupce (§ 57 s. ř. s.). Zástupci byla přiznána odměna za tři úkony právní služby na základě § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení

s § 7 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) v platném znění, ve výši 9 300 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a repliky). Výše hotových výdajů byla proto stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, taktéž za tři úkony právní služby, ve výši 900 Kč. Zástupci žalobkyně tedy náleží odměna a náhrada za poskytování právních služeb ve výši 10 200 Kč navýšená o 2 142 Kč, což je částka odpovídající dani, kterou je zástupce povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést jakožto plátce daně z přidané hodnoty podle zvláštního právního předpisu (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalovaný je povinen uhradit žalobkyni celkem částku 15 342 Kč, k čemuž mu byla stanovena přiměřená lhůta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 22. května 2017

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu